

Zastępca Prezydenta  
Miasta Poznania

Znak sprawy: Or-II.0003.528.2015  
Lotus: 021215 - 1294

Pan  
Szymon Szynkowski vel Sęk  
Poseł na Sejm RP

Poznań, 2 grudnia 2015 r.

Szanowny Panie Pośle,

nawiązując do otrzymanej za pośrednictwem Przewodniczącego Rady Miasta Poznania pismem z dnia 5 listopada 2015 r. i przekazanej mi przez Prezydenta Miasta do rozpatrzenia interpelacji Pana w sprawie nadzoru służb miasta nad stanem zanieczyszczeń rzeki Warty, a także do zobowiązania zawartego w piśmie znak: Or-II.0003.1.528.2015 z dnia 25 listopada 2015 r. uprzejmie informuję:

#### 1. „W jaki sposób jest nadzorowany stan czystości wód rzeki Warty?

Z informacji otrzymanej od Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Poznaniu wynika, co następuje:

Stan wód rzeki Warty nadzorowany jest w ramach realizacji Programu Państwowego Monitoringu Środowiska Województwa Wielkopolskiego. Program realizowany jest w cyklach 6 – letnich. W cyklu realizowanym w latach 2010 – 2015 stan wody w rzece Warcie był monitorowany w następujących punktach pomiarowo-kontrolnych (ppk) zlokalizowanych na poniższych jednolitych częściach wód (JCW):

| oceniana JCW                 | lokalizacja ppk   | lata prowadzenia monitoringu |
|------------------------------|-------------------|------------------------------|
| Warta od Siekiernika do Neru | Warta – Dobrów    | 2010 - 2015                  |
| Warta od Topca do Powy       | Warta – Rumin     | 2010 - 2012                  |
| Warta od Powy do Prosny      | Warta – Pyzdry    | 2011, 2013 - 2015            |
|                              | Warta - Sławsk    | 2014                         |
| Warta od Prosny do Lutyni    | Warta - Nowa Wieś | 2011, 2014                   |

|                                                |                                |             |
|------------------------------------------------|--------------------------------|-------------|
|                                                | Podgórna                       |             |
| Warta od Lutyni do Moskawy                     | Warta - Rogusko                | 2014        |
| Warta od Pyszącej do Kopli                     | Warta – Wiórek                 | 2010 - 2015 |
|                                                | Warta - Radzewice              | 2013 - 2015 |
|                                                | Warta – Krajkowo               | 2010 - 2012 |
| Warta od Kopli do Cybiny                       | Warta - Poznań, most Św. Rocha | 2010, 2011  |
|                                                | Warta - Poznań                 | 2013 - 2015 |
| Warta od Różanego Potoku do Dopływu z Uchorowa | Warta – Bolechowo              | 2011        |
|                                                | Warta - Mściszewo              | 2013 - 2015 |
| Warta od Dopływu z Uchorowa do Wełny           | Warta – Oborniki               | 2010 - 2012 |
| Warta od Wełny do Samy                         | Warta – Obrzycko               | 2011        |
|                                                | Warta - Kiszewo                | 2013 - 2015 |
| Warta od Samy do Ostrorogi                     | Warta - Pierwoszewo            | 2013 - 2015 |
| Warta od Ostrorogi do Kamionki                 | Warta – Wartosław              | 2011        |
| Warta od Kamionki do Obry                      | Warta – Międzychód             | 2011        |

#### Realizacja monitoringu stanu wód Warty w latach 2014 – 2015

Liczba JCW wydzielonych na Warcie podlegających przeprowadzeniu oceny stanu przez WIOŚ w Poznaniu - 16

Liczba badanych JCW:

2014 rok – 9

2015 rok – 7

Liczba badanych ppk:

2014 rok – 11

2015 rok – 8

❖ Monitoring Diagnostyczny (**MD**) (prowadzony co 6 lat):

➤ 2014 rok – 2 ppk

➤ 2015 rok – 0 ppk

❖ Monitoring Badawczy intensywnego monitorowania oraz na potrzeby wymiany informacji pomiędzy państwami członkowskimi UE (**MBIN**):

➤ 2014 rok – 1 ppk (Warta – Wiórek)

➤ 2015 rok – 1 ppk (Warta – Wiórek)

❖ Monitoring Operacyjny (**MO**):

➤ 2014 rok – 8 ppk (w tym):

▪ **MO** z zaplanowanymi badaniami elementów biologicznych (co 3 lata) – 8 ppk

▪ **MO** z zaplanowanymi badaniami elementów chemicznych, dla których odnotowano przekroczenia w latach wcześniejszych lub których źródła występują w monitorowanej zlewni (corocznie) – 6 ppk

➤ 2015 rok – 6 ppk (w tym):

▪ **MO** (co 3 lata) – 0 ppk

▪ **MO** (corocznie) – 6 ppk

❖ Monitoring Obszarów Chronionych (MOC):

➤ 2014 rok – 10 ppk (w tym):

▪ **MOEU** (monitoring na obszarach wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych – 8 ppk

- **MDna/MOna** (monitoring na obszarach przeznaczonych do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie) – 5 ppk
- **MOPI** (monitoring jednolitych części wód przeznaczonych do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia) – 2 ppk (Warta – Radzewice; Warta – Poznań)
- **2015 rok – 2 ppk (w tym):**
  - **MOEU – 0 ppk**
  - **MDna/MOna – 0 ppk**
  - **MOPI – 2 ppk (Warta – Radzewice; Warta – Poznań)**

Szczegółowe oceny stanu wód wraz z wynikami badań oraz klasyfikacje poszczególnych grup wskaźników za rok 2014, a także ocena stanu wód w latach 2011–2014 wraz z komentarzem dostępne są na stronie internetowej Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Poznaniu [www.poznan.wios.gov.pl](http://www.poznan.wios.gov.pl) w zakładce „Monitoring Środowiska”/”Wyniki badań i oceny”/”Monitoring wód powierzchniowych”/”Rzeki”.

Wyniki badań i ocena stanu wód za 2015 rok zostaną udostępnione po wcześniejszej weryfikacji przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w III kwartale 2016 roku.

## **2. „Jakie instytucje są odpowiedzialne za reagowanie na nagły stan nadmiernego zanieczyszczenia. Jaki jest planowany harmonogram takich działań?”**

Pracownicy Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Poznaniu prowadzą stały dyżur na wypadek wystąpienia poważnych awarii lub zdarzeń o znamionach poważnych awarii. W ramach dyżuru, w sytuacjach zanieczyszczenia wód lub gleby pracownicy WIOŚ badają stan środowiska w celu określenia stopnia zanieczyszczenia. W działaniach ściśle współpracują z Państwową Strażą Pożarną.

Na terenie miasta Poznania obowiązuje opracowany na podstawie Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 lutego 2011 r. w sprawie szczegółowych zasad organizacji krajowego systemu ratowniczo – gaśniczego PLAN RATOWNICZY MIASTA POZNANIA I POWIATU POZNAŃSKIEGO, w którym określone są zadania między innymi Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Poznaniu.

## **3.”Proszę o informację nt. sposobu reakcji na katastrofę ekologiczną, która wydarzyła się w ostatnich dniach, poczynwszy od jej stwierdzenia aż po etap obecny oraz informację co do ustalenia winnych zanieczyszczenia?”**

W dniu 24 października 2015 r. o godz. 11:40 dyżurny Centrum Zarządzania Kryzysowego dla Miasta Poznania został powiadomiony telefonicznie przez Straż Miejską Miasta Poznania o śniętych rybach płynących w dół rzeki Warty poczynwszy od mostu Lecha.

Po uzyskaniu potwierdzenia o zagrożeniu i prowadzeniu działań na miejscu zdarzenia przez Policję i Państwową Straż Pożarną dyżurny Centrum Zarządzania Kryzysowego dla Miasta Poznania powiadomił Wojewódzkie Centrum Zarządzania Kryzysowego i jednocześnie zwrócił się z prośbą o powiadomienie Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Poznaniu w celu podjęcia działań.

O godzinie 11:55 dyżurny Centrum Zarządzania Kryzysowego dla Miasta Poznania za pomocą sms-ów powiadomił grupy abonenckie „Sytuacja kryzysowa” i „Dyrektorzy”.

W związku z koniecznością wykonania wielu czynności mających na celu koordynację działań oraz utrzymanie łączności z stanowiskami kierowania: Państwowej Straży Pożarnej, Straży Miejskiej Miasta Poznania, Policji i Wojewódzkiego Centrum Zarządzania Kryzysowego - część obowiązków

dyżurnego Centrum Zarządzania Kryzysowego dla Miasta Poznania przejął kierownik Oddziału Ochrony Ludności Wydziału Zarządzania Kryzysowego i Bezpieczeństwa.

Dyżurny próbował bezskutecznie powiadomić o zagrożeniu użytkownika rybackiego rzeki Warty – Polski Związek Wędkarski (po uzyskaniu połączenia telefonicznego w siedzibie Polskiego Związku Wędkarskiego automatycznie uruchamiał się fax). Następnie dyżurny Centrum Zarządzania Kryzysowego dla Miasta Poznania nakazał Straży Miejskiej Miasta Poznania zebranie, przechowanie i przekazanie padliny Powiatowemu Lekarzowi Weterynarii.

W związku z nadejściem zmroku, około godziny 18:00 działania służb, straży i inspekcji zostały zawieszone, co potwierdziła wizja lokalna miejsca zagrożenia, przeprowadzona przez kierownika Oddziału Ochrony Ludności.

W dniu 30 października 2015 r. Centrum Zarządzania Kryzysowego dla Miasta Poznania pozyskało drogą telefoniczną informacje na temat masowego pomoru ryb w rzece Warcie w dniu 24 października 2015 r.:

1. Zakład Higieny Weterynaryjnej w Poznaniu na podstawie przeprowadzonych badań padliny ryb wyłowionych z Warty wykluczył obecność chloranów, związków fosforoorganicznych oraz metali ciężkich rtęci i arsenu. Nie stwierdzono również obecności karbaminianów (pestycydów). Sekcja zwłok nie wykryła uszkodzeń organów wewnętrznych śniętych ryb. W celu stwierdzenia lub wykluczenia obecności innych substancji mogących spowodować śnięcie ryb materiał przekazano do Państwowego Zakładu Higieny Weterynaryjnej w Puławach.
2. Zastępca Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Poznaniu p. Hanna Kończal poinformowała, że WIOŚ prowadzi wraz z Policją intensywne prace mające na celu wykrycie sprawcy. Badania na obecność niektórych związków nie wykazały ich obecności. Trwają dalsze badania. Nie wyklucza się wykrycia innych szkodliwych substancji, których obecności w wodzie nie badano do tej pory. Mając na celu dobro śledztwa informacje dotyczące obecności lub wykluczenia obecności substancji są niejawne.

W dniu 2 listopada 2015 r. o godz. 8:00 Centrum Zarządzania Kryzysowego dla Miasta Poznania zaktualizowało drogą telefoniczną informacje dotyczące masowego pomoru ryb w Warcie w dniu 24 października 2015 r.:

1. Zakład Higieny Weterynaryjnej w Poznaniu wykluczył wystąpienie epizootii (choroby zakaźnej zwierząt) na podstawie badań padliny ryb wyłowionych z rzeki Warty.
2. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu w przypadku otrzymania informacji na temat substancji wykrytych w próbkach dostarczonych do Państwowego Zakładu Higieny Weterynaryjnej w Puławach informuje niezwłocznie Wojewódzkie Centrum Zarządzania Kryzysowego o wynikach badań.

W dniu 19 listopada 2015 r. w Wydziale Zarządzania Kryzysowego i Bezpieczeństwa zostało zorganizowane spotkanie z moim udziałem w sprawie podjęcia działań mających na celu zinventaryzowanie i kontrolę wszystkich kanałów i rur spustowych na całym odcinku rzeki Warty na terenie miasta Poznania. W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele: Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu, Wydziału Ochrony Środowiska, Zarządu Dróg Miejskich, Aqanetu S.A, Wydziału Gospodarki Nieruchomościami, oraz Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska, Powiatowego Inspektora Weterynarii i Komendy Miejskiej Policji w Poznaniu.

Przedstawiciele organów prowadzących czynności w sprawie ustalenia przyczyn i winnych zatrucia rzeki Warty w dniu 24 października br. poinformowali o aktualnym stanie dochodzenia i postępowania administracyjnego.

Następnie uczestnicy spotkania przekazali posiadane informacje odnośnie aktualnego stanu wiedzy na temat ilości i położenia kanałów i rur spustowych do rzeki Warty. W wyniku dyskusji i po przedstawieniu propozycji i uwag do działań przyjęto następujące ustalenia :

- niezwłoczne podjęcie prac mających na celu kontrolę i zinwentaryzowanie wszystkich kanałów i rur spustowych i ich weryfikację prawną na całym miejskim odcinku Warty,
- zebranie dokumentów będących w posiadaniu Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej (podmiot wiodący), WIOŚ, ZDM, AQUANET S.A., ZGiKM GEOPOZ i na ich podstawie naniesienie ujednoliconej informacji na mapę,
- Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu przy współdziałaniu z Urzędem Miasta Poznania, Państwową Strażą Pożarną i Policją jeszcze w roku bieżącym rozpoczną od strony rzeki kontrole oraz dokumentowanie w terenie wszystkich kolektorów i rur spustowych.

Podjęte działania, o ile pozwolą na to warunki pogodowe, powinny się zakończyć do dnia 31 grudnia br., a ich wynikiem ma być baza danych o kanalizacji deszczowej (włoty legalne i nielegalne), co w następnym etapie pozwoli uporządkować kanały i rury spustowe odnośnie korzystających z nich użytkowników aby w przyszłości ograniczyć lub wyeliminować zdarzenia, które miało miejsce w dniu 24 października 2015 roku.

Z wyrazami szacunku

ZASTĘPCA PRZYSYŁA

MIASTA POZNANIA

Mariusz Wójcik

Do wiadomości:

Przewodniczący Rady Miasta Poznania